

Regeringen
Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remiss. Undersökningstillstånd och arbetsplaner (SOU 2012:73)

Sammanfattning

SFV anser att merparten av förslagen är bra. SFV är särskilt positivt till förslagen om

att alla ansökningar om undersökningstillstånd ska delges berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt och att dessa anges i ansökan,

att undantaget från kommunikationsskyldigheten vid beviljande av undersökningstillstånd tas bort,

att tillståndshavarens rätt att ta mark eller utrymme i anspråk för att bygga väg tas bort,

att arbetsplanen ska anpassas till pågående markanvändning,

att arbetsplanen görs mer detaljerad avseende tidplan, uppgifter om skadereglering, karta med fastighetsgränser och beteckningar samt de ytor som avses användas för transporter samt

att fastighetsägare ska underrättas när undersökningsarbetet har slutförts.

SFV anser vidare

att förslaget att ändra kraven på vad en ansökan om undersökningstillstånd ska innehålla ej bör genomföras samt

att fastställelse av arbetsplaner samt delgivning av dessa till fastighetsägare bör beslutas och utföras av Bergsstaten.

Avsnitt 11.6.2

SFV anser att förslaget att ändra kraven på vad en ansökan om undersökningstillstånd ska innehålla inte bör genomföras.

SFV anser att det är väsentligt att ansökan redovisar t.ex. hur det planerade undersökningsarbetet kommer att påverka enskilda intressen och vilka åtgärder som sökanden planerar att utföra för att skydda dessa.

Det är viktigt både för sökanden och för fastighetsägarna att dessa omständigheter identifieras tidigt i processen eftersom det har stor betydelse för att senare kunna ta ställning till hur arbetsplanen ska utformas på bästa sätt.

Avsnitt 11.6.4

Förslaget att alla ansökningar om undersökningstillstånd ska delges berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt och att dessa ska anges i ansökan är bra. Det förefaller omotiverat att delgivning inte sker för vissa koncessionsmaterial. Vikten av att berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt får information om ansökningarna är på intet sätt mindre i dessa fall. SFV delar utredningens uppfattning att det med modern teknik inte torde vara administrativt betungande att upprätta fastighetsförteckningar även för stora områden.

Avsnitt 11.6.5

SFV delar utredningens uppfattning att undantaget från kommunikationsskyldigheten vid beviljande av undersökningstillstånd bör tas bort. Det framstår som väsentligt ur rättsäkerhetssynpunkt att berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ges tillfälle att yttra sig i ärendet.

Avsnitt 11.6.6

SFV anser att tillståndshavarens rätt att ta mark eller utrymme i anspråk för att bygga väg kan tas bort. Att bygga väg innebär ett stort ingrepp på fastigheterna. Därför bör det i första hand ske med stöd av frivilliga överenskommelser.

Avsnitt 12.2.3

Det är viktigt att det finns krav på att arbetsplanen ska anpassas till pågående markanvändning. Ett av bekymren med dagens regelverk är, vilket har bekräftats av utredningens arbete, att

fastighetsägare och andra rättighetsinnehavare upplever att de saknar möjlighet att påverka hur undersökningsarbetet planeras och bedrivs. En förutsättning för att dessa ska få ett reellt inflytande är att det finns en lagregel som tillförsäkrar dem denna rätt. Enligt SFV:s mening är det viktigt att t.ex. skogsbruksåtgärder kan samordnas med undersökningsåtgärder. Det finns bland annat behov av att begränsa tillträdet till vissa vägar under det årstider då vägarna lätt körs sönder av tung trafik. Bergstatens möjlighet att meddela villkor till skydd för enskilda intressen är synnerligen viktig i detta sammanhang.

SFV anser att arbetsplanen bör göras mer detaljerad avseende tidplan, uppgifter om skadereglering, karta med fastighetsgränser och beteckningar samt de ytor som avses användas för transporter. Allt detta är väsentligt för att kunna göra en bedömning av det planerade undersökningsarbetets konsekvenser samt rimligheten i skadebegränsande åtgärder och skaderegleringsförslag.

SFV anser att bestämmelsen bör förtydligas så att det framgår att även vägar som leder fram till undersökningsområdet och som avses användas för transporter ska redovisas i arbetsplanen. Nuvarande formulering kan uppfattas som att det enbart är ytor inom undersökningstillståndet som avses. Inte sällan sker transporterna dock långa sträckor på enskilda vägar innan de når fram till undersökningsområdet.

Det är viktigt att fastighetsägare underrättas när undersökningsarbetet har slutförts för att därigenom skapa förutsättningar för en smidig skadereglering.

Avsnitt 12.4.3

SFV anser i motsats till utredningen att fastställelse av arbetsplaner samt delgivning av dessa till fastighetsägare bör beslutas och utföras av Bergsstaten.

Flera av de moment som ingår i förfarandet rörande arbetsplanen är av utpräglad myndighetskaraktär. Det gäller först och främst momentet delgivning av arbetsplanen. Det kräver särskild kunskap och erfarenhet för att kunna utföra delgivningen på rätt sätt och för att kunna bedöma vem eller vilka som skall delges. Det gäller dock även momentet rörande invändningar mot arbetsplanen. Här kan uppkomma svårigheter att bedöma dels om en invändning gjorts i rätt tid, dels om invändningen till innehåll och utformning uppfyller lagens krav.

Enligt minerallagen anges ett antal grunder för när det föreligger hinder mot undersökningsarbete. Prövningen om hinder föreligger eller ej bör komma till stånd genom Bergsstatens fastställelseprövning.

Med nu gällande lagstiftning finns en uppenbar risk att eventuella förbiseenden eller överträdelser av reglerna uppmärksammas allt för sent. Om berörda sakägare, som inte kan förutsättas bevaka hindersreglerna, inte invänder mot planen kommer den inte under myndighetens prövning innan den blir gällande. Det blir först i samband med Bergsstatens tillsynsarbete som eventuella brister uppmärksammas. Om tillsynen inte utförs innan arbetena påbörjas kan brister i detta avseende komma att uppmärksammas alltför sent.

I detta ärende har t f generaldirektör Björn Anderson beslutat. T f Enhetschef Daniel Biazzi har varit föredragande.

Björn Anderson
t f Generaldirektör

Daniel Biazzi
t f Enhetschef juridikenheten